

Plan för systematiskt kvalitetsarbete

Verksamheter som omfattas av planen
Frivilliga skolformer i Hylte kommun

Kultur- och folkhälsonämnden

Innehåll

1. Inledning	2
2. Huvudman	2
2.1 Huvudmannens ansvar	2
3. Nationell och kommunal styrning	3
4. Kultur- och folkhälsonämndens systematiska kvalitetsarbete	5
4.1 Mål	5
4.2 Årshjul för Kultur- och folkhälsonämndens systematiska kvalitetsarbete	5
4.3 Kultur- och folkhälsonämndens uppföljning	5
5. Skolornas systematiska kvalitetsarbete	8

1. Inledning

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmannen och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Huvudmannens kvalitetsarbete består av nämndens verksamhetsplan, plan för vägledning, plan för ökad närvaro, plan för elevhälsoarbete samt plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att säkerställa verksamheternas kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplaner och andra skolförfattningar. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Denna plan beskriver hur Kultur- och folkhälsönämnden, Kultur- och folkhälsokontoret och verksamheterna arbetar med det övergripande systematiska kvalitetsarbetet inom gymnasieskola och vuxenutbildning. Övriga delar behandlas genom ovan nämnda planer.

2. Huvudman

Kommuner som juridisk person är huvudman inom skolväsendet och kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ enligt kommunallagen. Det innebär att fullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala förskolan, skolan och vuxenutbildningen har den kvalitet och de resurser som krävs för att uppfylla nationella mål och genomföra utbildningen enligt de krav som ställs i skollagstiftningen.

Kommunfullmäktige ska utse en eller flera nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter. De utsedda nämnderna (Barn- och ungdomsnämnden och Kultur- och folkhälsönämnden) ansvarar för den verksamhet som fullmäktige tilldelat dem genom nämndreglementet (skollagen, kommunallagen).

2.1 Huvudmannens ansvar

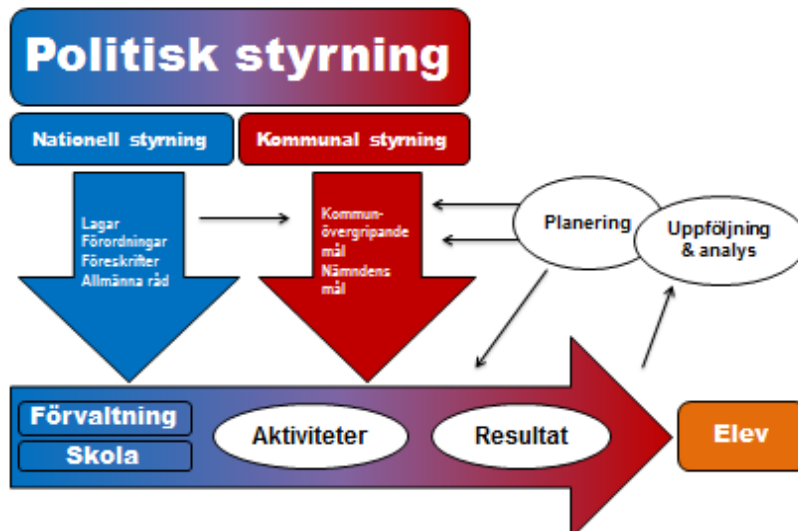
Riksdag och regering fastställer nationella mål, krav och riktlinjer i skollagen, läroplanerna och i andra författningar. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med de bestämmelser som finns i skollag, läroplaner och andra föreskrifter.

Huvudmannens ansvar innebär bland annat att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar samt följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten så att de nationella målen och kvalitetskraven kan uppfyllas. Grundläggande i huvudmannens ansvarstagande är att utbildningen motsvarar skollagens krav på kvalitet, är likvärdig och att utbildningen förankras i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannens ansvar för utbildningens genomförande innebär att se till att det vidtas åtgärder för förändring och förbättring, när brister synliggörs via det systematiska kvalitetsarbetet.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras och rutiner för dokumentationsarbetet ska tas fram av huvudmannen och på respektive skola. Rutinerna ska främja en systematik i huvudmannens kvalitetsarbete. Rutinerna bör även säkra att det finns arenor för återkommande dialog mellan ansvarsnivåerna, dvs. mellan huvudmannanivå och enhetsnivå.

3. Nationell och kommunal styrning

Både staten och huvudmannen har ansvar för att det finns välfungerande skolor som når de nationella målen. Bilden nedan illustrerar det dubbla styrsystemet av skolan:

Kultur- och folkhälsönämndens systematiska kvalitetsarbete utgår ifrån de uppdrag som staten givit i skollag och förordningar samt de kommunövergripande målen.

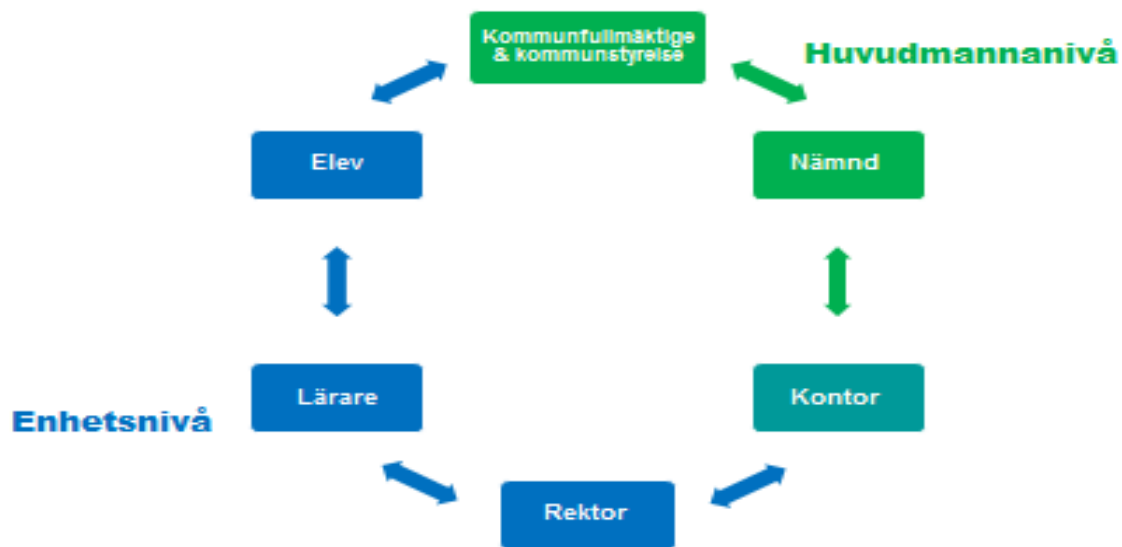
Skollagen anger många områden där huvudmannen har det yttersta ansvaret, samtidigt som andra uppdrag ges direkt till rektor. Att staten ger direkta uppdrag till huvudmannen respektive till enskilda tjänstepersoner är det som ofta benämns som ”statens dubbla styrning”. Kortfattat innebär det att det uppdrag staten lägger på huvudman respektive rektor åvilar denne.

Huvudmannen ska se till att alla elever får en likvärdig utbildning och bör därför planera, följa upp och styra utbildningen så att den kompenserar för elevernas skiftande förutsättningar och behov. Ett viktigt verktyg för att se till att utbildningen är likvärdig är en behovsstyrd resursfördelning, att såväl budget som andra resurser fördelas mellan skolornas skiftande behov och förutsättningar.

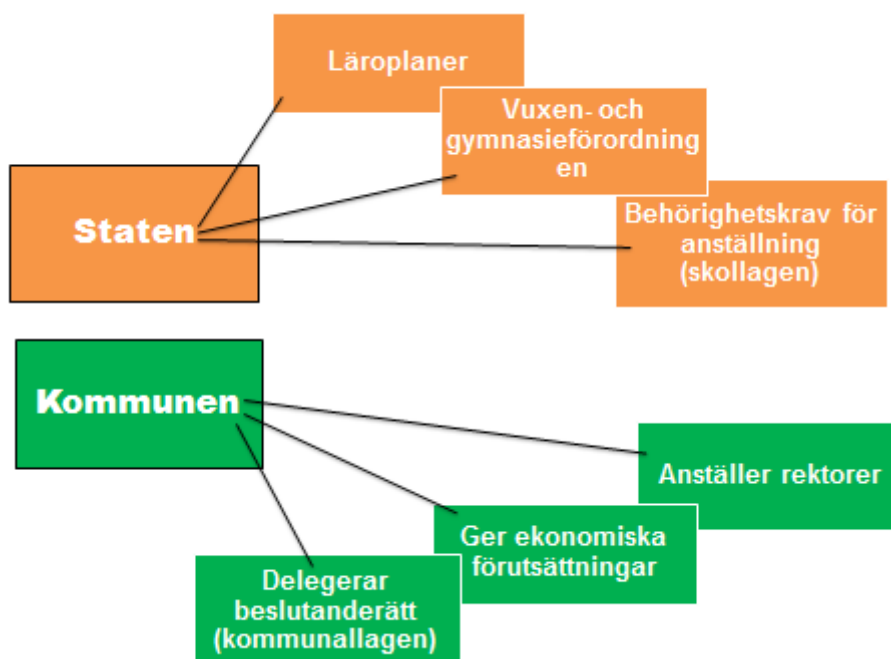
Huvudmannen ska också arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen. I huvudmannens ansvar ingår att se till att centrala förutsättningar för elevers lärande och trygghet är uppfyllda.

Huvudmannanivån i kommunen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och Kultur- och folkhälsönämnden. Kommunfullmäktige har beslutat om reglemente för Kultur- och folkhälsönämnden. I det uppdraget återfinns vilka verksamheter som nämnden ansvarar för samt uppdrag som rör till exempel stiftelser och samverkan mellan arbetsliv och skola.

Kontorsledningen leder verksamheten, men har inget uppdrag i skolförfattningarna. Bilden nedan illustrerar huvudmannan- respektive enhetsnivån i en kommun. Pilarna som knyter samman respektive nivå påvisar vikten av att styrkedjan hänger ihop.

Rektors dubbla uppdrag kan illustreras med hjälp av följande bild:

Rektorn ska ansvara för att leda och samordna det pedagogiska arbetet på skolan. Men det är huvudmannen som ansvarar för att utbildningen uppfyller de centrala kraven i skolförordningarna, främst skollagen, läroplanerna och skolförordningarna. Huvudmannen skapar förutsättningar för rektors ledarskap. Det är huvudmannens ansvar att utbildningen håller en jämn och hög kvalitet, så att alla elever ges förutsättningar att nå de nationella målen.

4. Kultur- och folkhälsönämndens systematiska kvalitetsarbete

Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att säkra och ge underlag för utvecklingsåtgärder för att de nationella och kommunala målen ska uppnås.

4.1 Mål

- **Nationella mål:** mål som finns i skollagen, läroplanerna och skolförordningarna.
- **Kommunfullmäktiges övergripande mål:** kommunfullmäktige har fastställt sju målområden samt 33 kommunövergripande mål.
- **Kultur- och folkhälsönämndens mål:** utgår från policyer, riktlinjer och planer, samt av antagna nyckeltal. Kultur- och folkhälsönämndens mål återfinns i fyra av de sju målområdena och är kopplade till 13 av de kommunövergripande målen. Målen följs upp i delårsbokslut och verksamhetsberättelse.
- **Verksamhetsplan:** utgår från nämndens internbudget och uppdrag enligt reglementet samt gällande lagstiftning. Aktiviteterna har fokus på vad kontoret ska utveckla i verksamheten för att nå nämndens mål. Verksamhetsplanen utarbetas av kontoret och antas av nämnden. Verksamhetsplanen följs upp i delårsbokslut och årsbokslut med tillhörande verksamhetsberättelse.
- **Enhetens utvecklingsplan:** varje enhet identifierar ett antal aktiviteter för att nå Kultur- och folkhälsönämndens mål samt en högre måluppfyllelse utifrån nationella och kommunala styrdokument. Enheternas utvecklingsplaner följs upp tillsammans med skolchef/kvalitetsutvecklare.

4.2 Årshjul för Kultur- och folkhälsönämndens systematiska kvalitetsarbete

Se bilaga 1

Nämndbesök sker i verksamheten kontinuerligt under hela året och redovisas på nämndens sammanträde i mars.

4.3 Kultur- och folkhälsönämndens uppföljning

4.3.1 Uppföljningsområden

De nationella styrdokumentens mål, krav och riktlinjer inom de olika områdena är ett centralt fokus i det systematiska kvalitetsarbetets alla faser. De styr uppföljningens inriktning och är en utgångspunkt vid bedömning av verksamhetens kvalitet. Tabellen nedan visar nationella mål för verksamheten och i vilka styrdokument de återfinns. Kultur- och folkhälsönämndens mål och nyckeltal är kopplade till de nationella målen och fastställs årligen i nämndens budget. I Kultur- och folkhälsönämndens verksamhetsplan beskrivs de prioriterade aktiviteter som ska bidra till att nämndens mål uppfylls. Verksamhetsplanen revideras och fastställs av nämnden och följs upp i samband med delårsbokslut och bokslut med tillhörande verksamhetsberättelse.

Centrala mål för verksamheten

Normer och värden

Kunskap, utveckling och lärande

Ansvar och inflytande

Samverkan mellan skola och hem

Målen återfinns i styrdokument:

Avsnitt 1 och 2.2 i Lgy 11, Avsnitt 1 i Lvux 12
6 kap. 6, 7 och 8 §§ skollagen

Avsnitt 2.1 i Lgy 11 och Lvux 12

Avsnitt 2.3 i Lgy11

Avsnitt 2.5 Lgy11

Avsnitt 2.3 Lvux 12 (förekommande fall)

4 kap. 13 § skollagen

Skolan, omvärlden och utbildningsval
Betyg och bedömning

Avsnitt 2.4 Lgy11 och Avsnitt 2.2 Lvux 12
Avsnitt 2.5 i Lgy 11 och Avsnitt 2.3 i Lvux 12
3 kap. 15 § skollagen

Rektors ansvar

Avsnitt 1 (Varje skolas utveckling) och kap 2.6 Lgy11 och

Avsnitt 1 (Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter) och kap 2.4 Lvux12

4 kap. 4-7 §§ skollagen

4.3.2 Underlag för uppföljning av resultat och måluppfyllelse

Kultur- och folkhälsokontoret samlar systematiskt och kontinuerligt in information i syfte att följa upp hur verksamheterna utvecklas. I huvudsak handlar det om kvantitativa data i form av statistik och nyckeltal, men även kvalitativ data i form av bland annat nämndbesök och kvalitetsdialoger.

Utifrån en vedertagen analysmodell delas underlagen in i tre områden. Detta för att kunna bedöma resultatens kvalitet i förhållande till de uppställda målen samt att undersöka vilka faktorer som påverkat måluppfyllelsen.

- **Strukturnivå** – faktorer så som, organisation, styrning och ledning, vilka ger verksamheten dess möjligheter och i vissa fall begränsningar.
- **Processnivå** – fokuserar på enheternas arbete med undervisning, arbetssätt, arbetsformer, förhållningssätt och lärandeklimat.
- **Gruppnivå** – handlar om resultaten av verksamheten, genom insamlad data

Strukturnivå

- **Ekonomi- och verksamhetsuppföljning:** nämnderna följer fortlöpande upp och utvärderar verksamhet och ekonomi samt vidtar erforderliga åtgärder vid avvikelser och rapporterar detta till kommunstyrelsen. I Kultur- och folkhälsönämndens verksamhetsberättelse följs föregående års resultat och ekonomi upp och utgör nämndens samlade uppföljning hela verksamhetsåret.
- **Ansökan- och antagningsstatistik:** Kultur- och folkhälsokontoret följer upp och redovisar preliminär och slutlig ansökan- och antagningsstatistik till gymnasieskolan samt till kommunal vuxenutbildning.
- **Elevuppföljning:** antal elever per program och kön i kommunens gymnasieskola sammanställs. Elevuppföljning används under året för prognoser och dimensionering av utbildning.

Processnivå

- **Nämndbesök:** ledamöterna i Kultur- och folkhälsönämnden genomför varje år ett antal nämndbesök på den kommunala gymnasieskolan, inom vuxenutbildningen och övriga verksamheter inom nämndens ansvarsområde. Insynsbesök görs även på fristående gymnasieskolor. Syftet med besöken är att följa upp nämndens mål och utvecklingsområden för de olika verksamheterna. Besöken är en möjlighet till dialog mellan nämnd och verksamhet.
- **Kvalitets- och resultatdialoger:** Kultur- och folkhälsokontoret erbjuder alla skolenheter så kallade kvalitets- och resultatdialoger. Målsättningen är att stödja rektorer i deras eget utvecklingsarbete genom att tillsammans analysera vad som påverkar och orsakar resultat och måluppfyllelse.
- **Skolenheternas skolutvecklingsplaner:** skolenheterna dokumenterar det systematiska kvalitetsarbetet i en utvecklingsplan.

För detta arbete är rektor ansvarig och fokus ska vara på ökad målpuppfyllelse. Utvecklingsplanen ska i första hand vara ett verktyg för internt utvecklingsarbete på respektive skola. Utvecklingsplanerna följs upp av huvudmannen vid verksamhetsbesök samt i delårs- och årsbokslut med tillhörande verksamhetsberättelse.

Gruppnivå

- **Statistik:** Kultur- och folkhälsokontoret tar varje år fram statistik i syfte att följa upp och analysera resultaten på den kommunala gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Redovisningen sker på huvudmanna- och enhetsnivå. Samarbete sker även mellan Kultur- och folkhälsokontoret och Barn- och ungdomskontoret för att kunna följa elevernas progression genom skolsystemet.
- **Elevenkät:** genomförs på gymnasieskolan och inom alla delar i vuxenutbildningen. Resultaten följs upp av politiker och tjänstepersoner vid verksamhetsbesök samt i skolenheternas utvecklingsplaner.
- **Närvarostatistik:** Kultur- och folkhälsokontoret följer upp frånvarostatistik kontinuerligt för gymnasieskolan och redovisas uppdelat per kön. Frånvarostatistiken följs även upp på gymnasieskolan där statistiken analyseras och redovisas i elevhälsoplanen.
- **Internkontroll:** internkontroll är en viktig del i den samlade styrningen, där uppföljningar och kontroller görs av verksamheterna. Kultur- och folkhälsonämnden antar varje år en särskild plan för intern kontroll som fastställs efter genomförd väsentlighets- och riskbedömning. Med utgångspunkt från väsentlighet- och riskbedömningen väljs de processer/rutiner/system som ska tas med i kontrollplanen.
- **Klagomålshantering:** synpunkter och klagomål som visar på att det finns brister i verksamheten följs upp av huvudmannen som tillser att nödvändiga åtgärder vidtas. Åtgärderna delges ansvarig nämnd löpande.

4.4 Analys och framåtsyftande planering

Utifrån de prioriterade utvecklingsområdena analyserar Kultur- och folkhälsokontoret resultaten i samverkan med skolenheterna. Analysen förklarar resultatet och ger en grund för beslut om omprioriteringar och förbättringar. Analysen presenteras för Kultur- och folkhälsonämndens ledamöter. Detta ger i sin tur nya förutsättningar för planering och genomförande framåt, i syftet att verksamheten ständigt ska utvecklas mot de nationella målen. På huvudmannanivå identifierar Kultur- och folkhälsokontoret ett antal generella utvecklingsområden som kontoret och verksamheterna behöver förbättra.

5. Skolornas systematiska kvalitetsarbete

Rektor ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs i enlighet med skollag och förordningar. Skolinspektionen har i några rapporter definierat vad de menar med systematiskt kvalitetsarbete i skolan:

”En skola bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete om kedjan av uppföljning av kunskapsresultaten, utvärdering och åtgärdsplanering hålls samman och pågår kontinuerligt samt präglas av en tydlig ansvarsfördelning, fastlagda rutiner och används som ett verktyg för utvecklingsarbete. Kvalitetskedjan syftar till att förbättra elevernas kunskapsresultat.”

Skolan **följer kontinuerligt upp** resultatet av arbetet utifrån de nationella och kommunala målen. Skolan **analyserar** sina resultat, mål och aktiviteter. Skolledning och medarbetare söker genom ett undersökande förhållningssätt gemensamt svaret på varför ett visst resultat har uppnåtts. Skolan gör en samlad analys av det pedagogiska arbetet samt elevernas resultat. Detta sammanfattas i skolans utvecklingsplan. Utifrån genomförd uppföljning, undersökning och analys identifierar varje skola utvecklingsområden som skolan särskilt behöver förbättra.

Skolan **planerar** hur dessa ska **genomföras** genom konkreta aktiviteter. Skolan genomför de aktiviteter som planeras. Löpande under arbetets gång följer skolledning och medarbetare upp och analyserar resultat av aktiviteterna. Det sker på såväl gruppnivå som på skolnivå. Utifrån det som framkommer vid uppföljning och analys, justerar ledning och medarbetare löpande sin planering och sitt genomförande.

Skolinspektionen 2010, *Arbetar skolor systematiskt för att förbättra elevernas kunskapsutveckling? 2010:10*
Se även *Rektors ledarskap 2010:15*